

„חטאי“ הטיפול, החליבה וכו' מחמת הבהילות, ע"י גודש מנת המזון המרוכז. ואולי יועיל הדבר לשוב ולהזכיר לבוקרינו שאין הפרה כפויית טובה כלפי בעליה שמעניק לה טיפול משופר יותר? ואולי, לשם רווחיות יתרה של הענף, מוטב להשקיע, בהבנה ומתוך מסירות, 5 ימי עבודה נוספים על אותם 15 ימי עבודה בשנה במקום סתימת פרצות ותקלות ע"י טונה נוספת של מזון מרוכז לתפריט השנתי?

הנה אני קורא שגם באמריקה הממוכנת חוזרים ומדגישים שכדאי וכדאי מבחינה כלכלית להקדיש תשומת לב יתרה לביצוע תקין של חליבה, טיפול וכדומה, אף אם זה כרוך בהגדלת מיכסת העבודה לכל פרה. לא פעם הצביעו מומחים על כך שעלול להתהוות הפרש של 1000—1200 ק"ג חלב בתנובתה של פרה מחמת חליבה גרועה או מתוקנת; ואם מדובר בעדר בן 100 פרות, הרי קל לשער את השפעת הדבר על מאזן הענף. ולא רק החליבה עלולה להיות גרועה מחמת „מצוקת“ העבודה; לא פחות מזה עלולים להיפגע הרבייה התכליתית, גידול השגר, הטיפול באספקה וחלוקתה ועוד ועוד.

ובכן, מה הצעתך, ישאלוני? תשובתי הפשוטה והחד-משמעית היא: משק שאינו מצליח לחנך ולקיים צוות עובדים מתמיד ומסור, מוטב שיורר תר על ענף זה, ויסתפק בהחזקת 10 פרות להסתפקת חלב ותוצריו לשולחנו הוא, ואל לו להתאמץ ולהחזיק בעדר גדול, שמישוקו הרנטאבי לי תלוי כבר כיום בניסים ומי ידע מה צפוי לו בעתיד הקרוב.

י. עצמון

נובמבר, 1961

לא אגלה נסתרות ולא אשמיץ חלילה את מישהו כשאומר גלויות שברבים ממשקיניו בעיית ענף הבקר העיקרית אינה בעיית ההזנה, אלא שאלת צוות העובדים. אמנם ידועה ומפורסמת צרת „חוסר ידיים עובדות“ ברבים מישובינו החקלאיים בכל ענפי המשק, אולם פי כמה חמורה צרה זו, כשמדובר ב„ידיים עובדות“ בענף זה שאנו עוסקים בו. כמה אמצעים ומאמצים תושקעו למען חבב והקל העבודה והטיי פול בפרתנה, ולמעשה הננו קוראים כמעט מדי שבוע מודעות בהן מתבקשים „רפתנים, ידעני חליבה במכונה“, לפנות לכתובת זו וזו. וידועים לי גם משקים בהם מועסק לא רק שכיר אחד, ומבלי לפגוע בכבודו של שכיר זה או אחר, הרי ידוע הדבר לכולנו שעבודה שכירה במשק הבקר, אף בתנאי חוץ לארץ, ועל אחת כמה בתנאינו אנו, היא תקלה חמורה; ואין בדעתי להרחיב את הדיבור בשאלה זו.

ברצוני להביע עוד את תמיהתי על הרדיפה המופרזת אחרי חיסכון בעוד $\frac{1}{2}$ יום או אפילו יום עבודה מלא על מיכסת העבודה לפרה ולשר. נה, כאילו תקף אותנו בולמוס של התחרות ספורטיבית, תוך החזקת שעון-עצר (stop watch) ביד לשם מניין השניות. מרשה אני לעצמי להגיד שבהילות מעין זו בטיפול בפרתנו המשובחת, בחליבתה ובעריכת איבוסה, שיתכן והיא מביאה לחיסכון כלשהו בסעיף התוצאה לעבור דה, שכרה בחשבון סופי ודאי שיוצא בהפסד גדול למדי. ואני נוטה להביע את ההשערה שקיים כאילו קשר מסויים בין הבולמוס לחיסכון בעבודה לבין הנהייה להשתית את ההזנה על תפריט המזון המרוכז בעיקר, וזה — משני טעמים: (א) לחסוך בעבודה בחלוקת המזון ו-(ב) תוך אמונה ותקווה לזכות בפיצוי על

בדיקת יעילותן של תערובות מינראלים

במכון לפיסיולוגיה של בעלי-חיים ולתזונתם שבגאטינג (גרמניה) פותח תהליך בדיקה ביולוגי לקביעת יעילות הפעולה של חומרים מינראליים, בדומה לקביעת הערך הביולוגי של החלבונים. הבדיקה מושתתת על כושר ההשפעה של תערובות המינראלים השונות לגבי גרילת בעל החיים בכללותה ולגבי התפתחות השלד. פעילותם השונה של תערובות המינראלים תלויה במהות התרכובות הכימית וכן בהשפעה ההדדית של היונים, המצויים בתערובת. נקבע לוח הערכה מיוחד של המינראלים על יסוד בדיקות אלה והציון המינימאלי הנדרש מתערובת מינראלים הראויה לשימוש הוא 70 נקודות, בה בשעה שתערובות טובות מאוד זוכות בציונים הנעים בין 110 ל-140 נקודות.

הובא לדפוס ע"י ש. מ. גוטפלד